

Společnost Crompton nabádá příjemce tohoto Bezpečnostního listu k jeho pozornému prostudování k uvědomění si případných rizik dotyčného produktu. V zájmu bezpečnosti byste měli (1) uvědomit své zaměstnance a obchodní partnery o informacích v tomto listu, (2) vybavit kopii tohoto listu každého zákazníka tohoto produktu, a (3) požadovat, aby vaši zákazníci rovněž informovali své zaměstnance a zákazníky.

1. Identifikace látky

Obchodní název přípravku:	SUMITHION® SUPER
Chemický název	O,O-dimethyl O-(3-methyl-4-nitrophenyl) phosphorothioate (CA) O,O-dimethyl O-4-nitro- <i>m</i> -tolyl phosphorothioate (IUPAC)
Synonyma:	fenitrothion
Typ chemikálie:	Insekticid pro zemědělské účely
Chemická řada:	organofosfát
® registrovaná obchodní známka společnosti Sumitomo Chemical	
Jméno a adresa dodavatele:	Crompton Europe B.V. Ankerweg 18 Amsterdam, NL 1041 AT, Nizozemí Tel.: +31 20 5871 871 Fax: +31 20 5871 700
Zástupce výrobce v ČR:	Crompton Europe Ltd. org. složka Jeremenkova 1142/42, 772 00 Olomouc Tel.: 587 33 22 66 Fax: 587 33 22 67
Toxikologické informační středisko	Klinika nemocí z povolání Toxikologické středisko, Na bojišti 1, 128 08 Praha 2, tel.: 224919293
Telefon pro případ havárie:	0044 1753 603 000 (Environmental, Health and Safety Department of Crompton Corporation)

2. Chemické složení / údaje o nebezpečných složkách

název složky	Koncentrace (% váhové)	číslo CAS	EINECS EC Number	Annex 1 number	Symbole nebezpečí	Specifikace nebezpečí (R-věty)
fenitrothion	80	122-14-5	204-254-2	015-054-00-0	E, Xn, N	R2 R21/22 R43 R50/53
Surfaktant	4	(*)	(*)	NA	Xi	R10 R37/38 R41 R67
Surfaktant	>8	(*)	(*)	NA	Xi	R10 R38 R41 R52/53
Xylen	>5	1330-20-7	215-535-7	601-022-00-9	Xn	R10 R20/21 R38

Další informace: (*) všechny složky jsou registrovány v EINECS/ELINCS, SCAE kód EM 1373/3

3. Informace o možném nebezpečí

Klasifikace podle EU direktiv 1999/45/EC a 2001/60/EC:

Zdraví škodlivý (Xn), Nebezpečná pro životní prostředí (N).

R21/22 Zdraví škodlivý při styku s kůží a při požití

R43 Může vyvolat senzibilizaci při styku s kůží

R50/53 Vysoce toxický pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí

Další nebezpečí: blokuje tvorbu cholinesterázy.

Hořlavina II. třídy

4. Pokyny pro první pomoc

Příznaky a účinky:	Zdraví škodlivý při styku s kůží a při požití. Může vyvolat senzibilizaci při styku s kůží. Fenitrothion je organofosfát s aktivitou proti tvorbě cholinesterázy. Příznaky otravy mohou zahrnovat dýchací obtíže, bolest hlavy, zvracení, nevolnost, třaslavost a slabost.
Obecně:	Ve všech případech pochybností, nebo pokud příznaky přetrvávají, vyhledejte lékařskou pomoc.
Při nadýchání:	Vyvést postiženého na čerstvý vzduch. Pokud příznaky přetrvávají, vyhledejte lékařskou pomoc.
Při zasažení oděvu a pokožky:	Odstranit potřísněný oděv a zasažená místa ihned omýt mýdlem a teplou vodou. Pokud podráždění přetrvává, vyhledejte lékařskou pomoc.
Při zasažení očí:	Ihned vypláchněte oči vodou a pokračujte po dobu 15 min. Při vyplachování držte víčka odděleně od oční bulvy, aby bylo zajištěno důkladné vypláchnutí. Jestliže podráždění přetrvává, vyhledejte lékařskou pomoc.
Při požití:	Nevyvolávat zvracení! Vypláchněte ústa vodou a ihned zajistěte lékařskou pomoc!
Poznámky pro lékaře:	Doporučena symptomatická léčba. Antidotum: atropin sulfát.

5. Pokyny pro případ požáru

Vhodné hasební prostředky:	Oxid uhličitý, hasicí prášek, vodní mlha.
Nevhodné hasební prostředky:	Silný proud vody.
Upozornění na specifická nebezpečí při požáru a hašení:	Při požáru vznikají jedovaté a dráždivé plyny. Zabraňte znečištění vodních zdrojů nebo jiných vodních nádrží odtékající vodou nebo materiálem. Používejte pokud možno co nejméně vody a kontrolujte odtok hasicího materiálu.
Speciální hasicí opatření:	Hasič by měl mít chemicky odolný oděv a samostatný přetlakový dýchací přístroj, aby se nenadýchal spalin.

6. Opatření v případě náhodného úniku

Opatření na ochranu osob:	Používejte vhodné ochranné prostředky. Nevdechujte aerosol.
Opatření na ochranu životního prostředí:	Zabraňte vniknutí do kanalizace, povrchových vod a půdy.
Způsob zneškodnění a čištění:	
<u>Malé rozlití:</u>	Absorbujte do inertního materiálu jako je písek, zemina, vermikulit. Smeťte a dejte zlikvidovat.
<u>Velké rozlití:</u>	Zamezte dalšími rozlívání postavením hrází. Přečerpajte zbytek materiálu do vhodného kontejneru (ocelový sud, kovový tank apod.)

7. Pokyny pro zacházení a skladování

Pokyny pro bezpečné zacházení:	Nepoužívejte, pokud lékař nedoporučuje práci s látkami blokujiící tvorbu cholinesterázy. Nejezte, nepijte a nekuřte při manipulaci. Zamezte styku s očima, kůží a oblečením. Zamezte dýchání par, aerosolu a mlhy. Používejte za odpovídajícího větrání. Po manipulaci se řádně umyjte.
Prevence proti požáru a výbuchu:	Skladujte mimo dosah zdrojů vznícení. Nekuřte. Chraňte před výboji statické elektřinou. Při jiskření se může utvářet explozivní směs.
Větrání:	Zajistěte odpovídající ventilaci.
Pokyny pro skladování:	Uchovávejte v řádně uzavřených nádobách, na suchém, chladném a dobře větraném místě, odděleně od zdrojů tepla.
Další informace:	Nemíchejte s vodou (s výjimkou normálního použití)

8. Ochrana osob před poškozením

Hodnoty expozičních limitů:

Žádné expoziční limity pro tento materiál nebyly stanoveny. Následující expoziční limity se vztahují ke složkám:

složka	Typ	Hodnota	Poznámka
Xylen	OES-TWA,	441.000 mg/m ³	Může být absorbován kůží
	OES-STEL,	662.000 mg/m ³	Může být absorbován kůží

Ochrana osob:

Ochrana dýchacích cest	Při používání přípravku používejte ochranu dýchacích cest.
Ochrana očí	Obličejový štít Š P15 nebo brýle s postranní ochranou.
Ochrana rukou	Gumové nebo plastové rukavice odolné chemikáliím.
Ochrana těla	Používejte protichemický ochranný oděv, gumové boty.
Další ochranné pomůcky	Oční lázeň Bezpečnostní sprcha
Preventivní opatření:	Před jídlem, pitím nebo kouřením vždy důkladně umyjte ruce za použití mýdla a vody.

9. Fyzikální a chemické vlastnosti přípravku

Všeobecné informace

Skupenství při 20 °C	Čirá kapalina
Barva:	červenohnědá
Zápach:	nestanoven

Důležité informace z hlediska ochrany zdraví, bezpečnosti a životního prostředí

Hodnota pH:	3 – 7
Teplota varu:	nestanoven
Teplota vzplanutí:	>70 °C
Hořlavost	nestanovena
Výbušné vlastnosti:	páry mohou tvořit se vzduchem explozivní směs
Meze výbušnosti:	1,1 – 6,1 obj. % (xylen)
Oxidační vlastnosti:	nepoužívá se
Tlak par:	nestanoven
Relativní hustota při 20 °C	1,26 g/ml
Objemová hmotnost:	nepoužívá se
Rozpustnost ve vodě při 20 °C	emulzovatelný ve vodě (rozpustnost fenitrothionu TG = 19,0 mg/l, 20 °C)

Rozpuštnost v org. rozpouštědlech	nestanovena
Rozdělovací koeficient	nestanoven (fenitrothion TG: log Pow = 3,319)
Dynamická viskozita	neastanovena

Další informace

Teplota tání	nepoužívá se
Teplota samovznícení	nestanovena

10. Stabilita a reaktivita přípravku

Stabilita	Tento výrobek je stabilní za normálních podmínek pro skladování a manipulaci
Podmínky, jimž je nutné zamezit:	Vysoká teplota. Skladujte mimo dosah zdrojů vznícení, nekuřte.
Látky a materiály, s nimiž se výrobek nesmí dostat do styku	Alkálie Oxidační činidla
Nebezpečné produkty hoření	Uvolňuje toxické a dráždivé plyny při požáru
Polymerizace	nenastane

11. Toxikologické údaje o přípravku

Údaje pro fenitrothion, 100 % w/v emulsní koncentrát:**ORÁLNÍ****Výsledek testu**Akutní toxicita:LD₅₀ - krysa

Výsledek: samec: 420 mg/kg; samice 910 mg/kg

DERMÁLNÍ**Výsledek testu**Akutní toxicita:LD₅₀ - krysa

Výsledek: samec 1110 mg/kg; samice 1500 mg/kg

KONTAKT S KŮŽÍ**Výsledek testu**Podráždění kůže:

Druh: králík

Výsledek (0,5 ml/4h test): Slabě dráždivý

KONTAKT S OČIMA**Výsledek testu**Podráždění očí:

Druh: králík

Výsledek (0,1 ml test): Slabě dráždivý

SENZIBILIZACEVýsledek testu

Druh: morče

Výsledek (maximalizační test): Senzibilizující

Údaje pro technický fenitrothion:**INHALAČNÍ****Výsledek testu**Akutní toxicita:LC₅₀ – krysa

Výsledek (4 hod): > 2.21 mg/l (max. dosažitelná koncentrace; celé tělo)

MUTAGENITA/GENOTOXICITAZhodnocení

Lehce mutagenní v bakteriálním testu pro genovou mutaci (pouze kmen TA100); ve všech ostatních testech negativní

KARCINOGENITAZhodnocení

Negativní

TERATOGENITAZhodnocení

Negativní

12. Ekologické informace o přípravku

Toxicita pro životní prostředí (údaje pro účinnou látku)

<u>Akutní toxicita ryby:</u>	96 hodin LC ₅₀ <i>Onkorhynchus mykiss</i> : 1,3 mg/l 96 hodin LC ₅₀ <i>Lepomis macrochirus</i> : 2,5 mg/l
<u>Toxicita pro vodní rostliny:</u>	EC ₅₀ <i>Selenastrum capricornutum</i> : Výsledek: 1,3 mg/l Doba expozice: 96 hodin
<u>Akutní toxicita pro vodní bezobratlé:</u>	EC ₅₀ <i>Daphnia magna</i> Výsledek: 0,0086 mg/l Doba expozice: 48 hodin
<u>Akutní toxicita pro ptáky:</u>	LD ₅₀ Kachna divoká: >1.034 mg/kg LD ₅₀ Křepelka <i>Colinus virginianus</i> : 23 mg/kg
<u>Akutní toxicita pro včely:</u>	Akutní orální 48 h - LD ₅₀ <i>Apis mellifera</i> : 0,20 µg/včelu Akutní kontaktní, 48 h - LD ₅₀ <i>Apis mellifera</i> : 0,16 µg/včelu
<u>Akutní toxicita pro žížaly:</u>	14 dní – LC ₅₀ : 231 mg/kg půdy
<u>Biodegradace:</u>	Není lehce biodegradovatelný
<u>Abiotická degradace:</u>	pH5: DT ₅₀ = 191 – 200 dní při 25 °C pH7: DT ₅₀ = 180 – 186 dní při 25 °C pH9: DT ₅₀ = 100 – 101 dní při 25 °C
<u>Bioakumulace</u>	Log Pow = 3,319

13. Informace o zneškodňování

Způsob zneškodňování látky / přípravku	Zbytky aplikační kapaliny a oplachové vody se rozředí v poměru cca 1:5 a vystříkají se beze zbytku na předtím ošetřenou plochu a nesmějí zasáhnout zdroje podzemních a recipienty povrchových vod. Prázdné obaly od přípravku se po důkladném vypláchnutí a znehodnocení předají do sběru k recyklaci nebo se spálí ve schválené spalovně vybavené dvoustupňovým spalováním s teplotou 1200 - 1400 °C ve druhém stupni a čištěním plynných zplodin (plast). Stejným způsobem je nutno po nasáknutí do hořlavého materiálu (piliny) likvidovat nepoužitelné zbytky přípravku.
--	--

14. Informace pro přepravu

ADR/RID

Náklad:	Organofosforečný pesticid kapalný jedovatý, obsahuje fenitrothion
Třída:	6.1
UN číslo:	3018
Obalová skupina:	III
Číslo nebezpečnosti:	60
Bezpečnostní značka:	6.1

IMO/IMGD

Náklad:	Organofosforečný pesticid kapalný jedovatý, obsahuje fenitrothion
Třída:	6.1
Vedlejší nebezpečí:	mořský polutant
UN číslo:	3018
Obalová skupina:	III
EMS:	F-A, S-A

ICAO-TI/IATA-DGR

Náklad:	Organofosforečný pesticid kapalný jedovatý, obsahuje fenitrothion
Třída:	6.1
Vedlejší nebezpečí:	
UN číslo:	3082
Obalová skupina:	III

15. Informace o právních předpisech vztahujících se k přípravku
Symbole nebezpečí
Xn

Zdraví škodlivý
N

Nebezpečný životnímu prostředí

R-věty	R21/22	Zdraví škodlivý při styku s kůží a při požití
	R43	Může vyvolat senzibilizaci při styku s kůží
	R50/53	Vysoce toxický pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí
S-věty	S23	Nevdechujte aerosoly
	S38	V případě nedostatečného větrání používejte vhodné vybavení pro ochranu dýchacích orgánů
	S24	Zamezte styku s kůží
	S36/37	Používejte vhodný ochranný oděv a ochranné rukavice
	S35	Tento materiál a jeho obal musí být zneškodněny bezpečným způsobem
	S57	Použijte vhodný obal k zamezení kontaminace životního prostředí
Jiné předpisy	Zákon 326/2004 Sb. o rostlinolékařské péči Zákon 356/2003 Sb. o chemických látkách a chemických přípravcích Council Directive 67/548/EEC o klasifikaci, balení a označování nebezpečných látek Council Directive 1999/45/EC o klasifikaci, balení a označování nebezpečných přípravků	

Další informace

Seznam použitých R-vět:	R2 Nebezpečí výbuchu při úderu, tření, ohni nebo působením jiných zdrojů zapálení R10 Hořlavý R20/21 Zdraví škodlivý při vdechování a při styku s kůží R21/22 Zdraví škodlivý při styku s kůží a při požití R38 Dráždí kůži R41 Nebezpečí vážného poškození očí R43 Může vyvolat senzibilizaci při styku s kůží R67 Vdechování par může způsobit ospalost a závratě R50/53 Vysoce toxický pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí R52/53 Škodlivý pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí
Technické kontaktní místo:	Státní rostlinolékařská správa, odbor přípravků na ochranu rostlin, Zemědělská 1a, 613 00 Brno , tel. č.: 545 13 70 39 nebo 545 137 026 telefax: 545 137 029

Názory zde vyjádřené jsou míněním kvalifikovaných specialistů ve firmě Crompton Corporation. Věříme, že informace zde obsažené jsou aktuální k datu tohoto bezpečnostního listu. Jelikož využití těchto informací a názorů jakož i podmínky použití tohoto produktu leží mimo kontrolu firmy Crompton Corporation, je povinností uživatele zjistit si podmínky pro bezpečné použití produktu.